

Déli Hírlap

GAZDASÁGPOLITIKAI NAPILAP

Az állambölcselet A trianoni határok megváltoztatása

tudománya évezredek tapasztalatok eredményét szűri le és a multak igazságaiából a jövő valószínű lehetőségeit állapítja meg. Az állambölcselei egyik tapasztalati igazsága, hogy a nemzetek és államok között való versengésében a tendencia a mindinkább nagyobbó államalakulatok teremtődése a kis államok egybeolvadása által. Ennek az állandó folyamatnak klasszikus példáit láthatjuk nemcsak az Amerikai Egyesült Államok, hanem a német birodalom fejedelemségeinek és az olasz tartományok egyesülésének esetében is. Ugyanezt a tapasztalatot nyújtotta a világháború, amikor ezt követően Horvátország, Szerbia, Montenegro, Bosznia és Hercegovina egy állam keretében való elhelyezkedése folytán létrejött Jugoszlávia. Ez az irányzat még nem élte ki magát és eredményei tovább érlelődnek. A legközelebbi szomszédságunkban látjuk a folyamatot. Radica István leplezte le a tervet, hogy komoly tárgyalások folynak Jugoszlávia és Bulgária között a két állam egyesülését illetően. Állítólag Boris bolgár király már kinyilatkoztatta volna azt a hajlandóságát is, hogy lemond a trónról a szerb dinasztia javára, ha az egyesülésnek csupán ez volna az akadály. Az eszmét bedobták a köztudatba és csak idő kérdése, hogy megvalósuljon. Két tenger hullámai mosnák a hatalmas jugoszláv birodalom partjait, ami Jugoszlávia számára gyönyörű fejlődési lehetőségeket nyújt, de viszont komoly megfontolásra kell készítenie a szomszédos államokat. Ha sikerül ugyanis a Bulgáriával való egyesülést megvalósítani, a szláv gyűrű délen bezárult. A japán határtól az Adriáig a szlávok egységes frontot alkotnak. Az éket, a gyűrű teljes bezáródásának akadályát, csak Románia és Magyarország alkotják. Egyelőre. Azért egyelőre, mert ha a délszlávoknak a csehekkel sikerül egy alkalmas pillanatban kieroszakolni a korridor megteremtését a nyugatmagyarországi részeket keresztül, akkor ez az utolsó akadály is elhárult. Ez az alkalmas pillanat pedig nem látszik tulságosan messze lenni. Ausztria csatlakozása Németországhoz biztosan nem fog osztrák területek elvesztése nélkül járni. És a Burgenland átengedése a cseheknek és jugoszlávoknak a csatlakozás esetén igazán nem lesz tulmagas ár — Ausztriának. A korridor árát Románia és Magyarország fizetik meg, mert ezáltal nemcsak fejlődési lehetőségük szűnt meg, hanem szigetként a szláv tengerben az elnyelés veszedelme is fenyegeti őket. Nagy események várnak az idők méhében és ezekre az eseményekre fel kell készülnie minden nemzetnek és mindenkinek, nehogy készületlenül találják őket.

csak az érdekelt államok beleegyezésével történhetik

Páris, aug. 17.
Az Est munkatársa beszélgetést folytatott Seydoux bankigazgatóval, aki egyben a Petit Parisien vezércikkírója is. Seydoux legutóbb cikket írt a Rothermere-mozgalmáról, melyben azt állította, hogy Rothermerenek nincs igaza, mert Millerand kísérőlevele értelmében a békeszerződés aláírása után működött határmegállapító bizottság, amely néhány falut vissza is adott Magyarországnak. Seydoux kijelentette, hogy

kifogásolja a Rothermere-akciót, mert egyelőre megvalósíthatatlan reményeket keltett. Nem szabad túlzott optimizmust kelteni annak a magyar népnek a

körében, mely mindig különösen rokonszenves volt Franciaországnak és a franciáknak. Nem szabad olyan eszméket a köztudatba dobni, amelyek megvalósítása leküzdhetetlen akadályokba ütközik. A francia felfogás szerint komoly munka és a szomszédokkal való megegyezés jelentheti Magyarország boldogulását.

A trianoni határok megváltoztatásáról is csak akkor lehet majd szó, ha ez Magyarország szomszédainak beleegyezésével vihető keresztül.

Végül adatokat kért a csehszlovákiai magyarság helyzetéről, mert lapjában szeretne elfogulatlanul foglalkozni a magyar problémával.

A Népáruház százezer koronája ügyében nyilatkozik Gofsorean dr. volt főpolgármester

Temesvár, augusztus 18.
A temesvári Népáruház eredetére és jogi helyzetére vonatkozólag alkalmunk volt Gofsorean Kornél dr. volt képviselővel beszélni, aki annak idején a város főpolgármestere volt, amikor Gang Soma és Koch József, a Népáruház vezetői,

a kormánybiztosságtól kapott százezer korona alapítási költséget a város pénztárába visszafizették.

Gofsorean az ügyről a következőket mondotta:

— A Népáruházat annak idején a kormánybiztosság alapította és az alapításra százezer koronát adott abból a — tudomásom szerint — tizenegy millióból, melyet a kormánybiztosság a magyar kormánytól kapott. Roth Ottó elszámolt a magyar kormánynak ezzel az összeg-

gel, de tény, hogy a magyar kincstár Temesvár városát is megterhelte az adóssággal és ennek ellenében nem adták ki a mai napig sem a város Budapestre szállított értékeit, amelyeket zálogként tartottak vissza. Miután a tartozással a várost terhelték meg, jogosan gondoltam elfogadhatni a Népáruház vezetői által a százezer korona ellenében felajánlott ötvenezer lejt.

— Annak idején határozottan követeltem, hogy az áruházat szövetkezetté alakítsák át, de ezen terv megvalósítása elé akkoriban akadályok tornyosultak. Ezek az akadályok azonban azóta megszűntek és a Népáruházat már régen át lehetett és kellett volna alakítani szövetkezetté.

A város maga különben soha semmiféle felügyeletet az üzlet fölött nem gyakorolt.

Milliók csalás

után megszökött aradi kereskedő Arad, aug. 18.

Vándor Bertalan teksztílnagykereskedő, akinek a Forray-utcában élénk forgalmu üzlete volt, már nyolc hete eltűnt és mint most kiderült, minden valószínűség szerint családjával együtt Amerikába szökött. Aradon azt mondta, hogy Gradóba megy nyaralni és ezzel elütötte a gyanu élet. Vándort anyagi összeomlása készítette a szökésre, mert jelentéktelen aktívakkal szemben közel husz millió passzíváról beszélnek. A hitelezők közbenjárására Beles Jenő dr. közjegyző tegnap az üzletet lepecsételte és a kulcsokat magához vette. Az egyik aradi hitelező cég már büntető feljelentést is tett, amire a hatóság Vándor Bertalan és szintén szökésben levő fivére, Vándor Sándor kereskedő ellen körözést adott ki. Érdekes, hogy Vándor az amerikai követségen zsidó papnak jelentkezett, a legutóbbi hónapokban szakált növesztett, amely papi külsőt kölcsönzött arcának.

Nemes vetélkedés

Az atlanti Óceán átrepüléseért Newyork, aug. 17.

Az oceán átrepüléseért folyó vetélkedés egyre erősebb lesz. A német és francia repülők kudarcá után ismét az amerikaiak startolnak az oceán átrepülésére. Berthaud pilóta hetek óta készül, hogy az oceánt Newyork és Róma között átrepülje és erre most alkalmasnak találja az időt. Gépe, az Old Glory — régi dicsőség — startra készen áll és még ezen a héten el akar indulni. A gép a pilótán kívül annak Hill nevű mechanikusát is magával viszi. Az időjárási viszonyok az Amerikából Európába való repülésre jók, mert a nyugati ellenszelek, melyek Risztics vállalkozását meghiusították, az ellenkező irányból jövő gépnek kedvezőek. Berthaud reméli, hogy az oceánt rekordidő alatt repülheti át. Az utirány kétezerháromszáz kilométer és Berthaud a déli utirányt választotta Gibraltár felé, ahonnan a Földközi tenger fölött repülve akar Romába eljutni. A newyorki olasz kolónia lázasan várja a startot. A pilóta az amerikai olaszok üdvözlő memorandumát viszi Mussolininek. A gép olasz mérnökök készítménye.

Dessauból jelentik, hogy a Junkers-repülőgépgyár vezetősége nem mondott le arról, hogy német gép repülje át elsőnek Európából Amerikába az oceánt. A gyár igazgatósága most folytatott tárgyalásokat az egyik biztosító társasággal a harmadik Junkersgép bebiztosításáról és ezeknek a tárgyalásoknak az eredményétől függ, vajjon a gépet utnak indítják-e.

Tőzsdei árfolyamok

Zürichben a lei 3'21'50, Párisban 15'70

Temesvári magánárfolyamok 1927 augusztus 18 án reggel:

(A Kereskedelmi és Gazdasági Bank devizaosztályának árfolyamai.)

Minden pénznem mellett három számjegy áll. Ezek közül az első átutalást jelent pénzben, a második áruban a harmadik bankjegyet közepkurzuson.

Angol font: 790 00-792 00-794 00, dollár: 163 50-162 75-162 00, dinár: 2 89 külföldi, 2 83 belföldi, 2 83 effect, hollandi forint: 65 30-65 50-65 50, francia frank: 6'46-6'46 6'50, olasz lira: 8 97-8 97-9 00, cseh korona: 4 86 4 85-4 70, osztrák silling: 23 19-23 00-23 00, német márka: 38 85 38 80 39 00, magyar pengő: 28 60-28 50-28 60, svájci frank: 31 60-31 55-31 55.

Terményárak:

(Dengl és Kleinmann gabonabizományos cég árai.)

Buza 735, rozs 630, takarmányárpa 600, sörárpa 700, tengeri temesvári paritás szeverini 605, besszarábai 600, zab 475 lei. Irányzat tartott.

Hírek

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Plaza Sf. Gheorghe (Szentgyörgy-tér) 4

Telefonszámaink:

Szerkesztőség: 2-52

Kiadóhivatal: 2-52

Nyomda: 10

Felelős szerkesztő lakása: 2-42

Előfizetési árak:

Egy hónapra 60 lei, három hónapra 160 lei, félévre 300 lei, egy évre 600 lei. Egyes szám ára 8 lei, az ókirályságban 4 lei. Külföldön előfizetési díj egész évre 900 lei, fél évre 500 lei.

Felelős szerkesztő:

VUCHETICH ENDRE Dr.

1827. VIII. 18.

Ezernyolczázhuszonhét augusztus tizenhatedikén. Régi idők nagy emlékei elevenednek fel a késői unokák lelkében. Amikor a napoleoni idők már lezajlottak, amikor Európában minden nemzet végre a béke levegőjét szívhatta, akkor sor került a magyar nemzet és a magyar nyelv ujjaszületésére is. Ezernyolczázhuszonöt november harmadikán megmozdultak a vármegek, előkerültek a poros, molytette, díszes, párduekacagányos menték és összeült az országgyűlés, amely két évig, ezernyolczázhuszonhét augusztus tizenhatedikéig tartott. Ennek az országgyűlésnek legfontosabb eredménye volt a Magyar Tudományos Akadémia megalapítása. Széchenyi István gróf huszárkapitány száz évvel ezelőtt a híressé vált pozsonyi diétán egy elhatározó lépéssel megalapította a Magyar Tudományos Akadémiát. Mikor az egybegyűlt rendek előtt Nagy Pál képviselő a magyar nyelv megmentéséért könyörgött, akkor kilépett a hallgatóság sorai közül Széchenyi István gróf és letette az asztalra egy évi jövedelmét, hatvanezer forintot. S ekkor a percekig tartó mélyeséges esend után először tört ki az egetverő éljen az addigi vivát helyett. És evvel az éljennel megszületett a Magyar Tudományos Akadémia.

— A királyi család látogatása Stirbey hercegnél. Bukarestből jelentik: Mária özvegy királyné, Elena anyahercegnő és Miklós királyi herceg Bratianu Jov. miniszterelnökkel együtt meglátogatták Stirbey Barbu herceget brassói kastélyában. A miniszterelnök hosszabb megbeszélést folytatott a királyi család tagjaival, Ferdinand király végrendelet több pontjának végrehajtása ügyében.

— Ileana hercegnő nagykoru lett. Bukarestből jelentik: Az igazságügy-miniszter hivatalosan beiktatta és tudomásul vette Mária özvegy királyné nyilatkozatát, amely szerint Ileana hercegnőt nagykorunak nyilvánították, miután a hercegnő a tizennyolcadik életévét betöltötte.

— Dobosan főpolgármester hazatérése. Dobosan János dr. főpolgármester, aki családjával Ausztriában töltötte szabadságát, szombaton érkezik vissza Temesvárra és hétfőn valószínűleg ismét átveszi a polgármesteri hivatal vezetését.

Veszedelemes betörőbanda működik

Temesvárott, mely altatószerrel elkábítja áldozatait

Temesvár, aug. 18.

Az utóbbi időben Temesvárott a betörések száma igen elszaporodott. Több feljelentés érkezett a rendőrségre, amely arról panaszkodik, hogy vakmerő tolvajok hatolnak be éjszánkint a lakásokba és onnan minden elemelhetőt elvisznek. Kovács Sándor tisztviselő, aki a Hattyu-utca 65. szám alatt lakik, bejelentette a rendőrségen, hogy éjszaka ismeretlen tetesek távollétét felhasználva, behatoltak a lakásába és onnan ruhát, fehérneműt és cipőt loptak.

A betörők feltétlenül többen voltak, mert az ellopott holmi olyan nagy tömegű, hogy azt egy ember képtelen lett volna elvinni.

A kár ötvenkétezer lei. A betörők nyomozására Alexi Virgil erzsébetvárosi rendőrkomiszárus széleskörű nyomozást indított.

Még ennél is vakmerőbb éjjeli tolvajlás történt a Józsefvárosban, ahol a tolvajok nem ijedtek meg attól, hogy a lakás tulajdonosai odahaza vannak és ugyanabban a szobában alszanak, amelyből a betörők a zsákmányt elvették. Förster Gyula magántisztviselő, aki az Arany János-utca 17. számú ház földszintjén lakik, este tizenegy óra tájban tért haza kávéházból a

feleségével és a házastársak azonnal lefeküdtek aludni. Hajnal felé a nyitva hagyott ablakon keresztül ismeretlen egyének másztak be a szobába és ellopták az éjjeli szekrényről Förster pénztárcáját hatszáz leiel, továbbá Försterné ridiküljét, melyben három ezerkétszáz lei volt. A betörők olyan vakmerők voltak, hogy még a ruhaszekrényt is kinyitották és onnan egy téli kabátot vittek el. Az összes kár megközelíti a tizenötezer leit. Försterék a betörést csak reggel vették észre, amikor felbredtek. Érdekes, hogy a fejük igen fáj és

a szobában ismeretlen nehéz illat terjengett. Ebből arra lehet következtetni, hogy a betörők, akik után Velici komiszárus indította meg a nyomozást, valamelyes kábítószert használhattak.

Buda János kertész a Vadászerdei-uton levő lakására este abban a pillanatban tért haza, amikor egy ismeretlen egyén a felöltőjével onnan távozni készült. Buda a tolvajt átadta a rendőrségnek. Gutu Tódor gyárvárosi rendőrkomiszárus megállapította, hogy a tolvaj Ganz Péter foglalkozás nélküli napszámos, aki csak nemrég szabadult ki a fogházból, ahol lopásért ült.

— A belvárosi szerb hitközség új vezetősége. A temesvári belvárosi görög keleti szerb hitközség most tartotta meg tisztújító közgyűlését. A választás eredménye a következő: elnök Arsenovics Sándor, alelnök Kravován Mita, választmányi tagok Bugarszky Paja, Ivkovics Száva, Szvetkovics Milán, Udiczky Pera, Vojan Vása, Sztójkov Milivoj, Szavulov Jovan, Muntján Lyubomir.

— A szépségverseny áldozata. Budapestről jelentik: A Színházi Élet által 1925-ben rendezett szépségverseny győztese Székely Ibolyka, egy pincér leánya lett. A szép leányt a Star-filmgyár szerződtette a Csodadoktor című magyar vígjáték női főszerepének eljátszására. A darab azonban megbukott, mire a filmgyár nem adott Székely Ibolykának több szerepet. A hirtelen fényes életmódhoz hozzászokott szegény leány nem tudta magát újra beletalálni a szegénységbe és elhatározta, hogy megváltik az élettől. Öngyilkossági kísérletet követett el olyképpen, hogy nagy mennyiségű aszpirinnel megmérgezte magát. Tetét még idejekorán észrevették és kórházba szállították.

— Nédies ügyészségi főtiszt jubileuma. Huszonnyéve volt tegnap, hogy egységügyen az a hivatal szolgálatát, egyazon íróasztal előtt dolgozik Nédies László, a temesvári ügyészség főtisztje. Őt vezető ügyészt nevezett ezen tekintélyes idő alatt főnökének, kik mind kötelességtudó, példás lelkiismeretességű tisztviselőnek ismerték Nédies Lászlót. Góth Ferenc dr. ügyész idejében, közel két évtized előtt, nyitott be Nédies, a fiatal irnok az ügyészség hivatalos helyiségébe és azóta megszakítás nélkül végezte a reábizott munkát Jakabfy. Boross, Fehér Kristóf és legutóbb Bradescu Virgil vezető ügyészek keze alatt. A derék főtisztet szolgálati jubileuma alkalmából kartársai meleg szeretettel üdvözölték.

— Agyonlőtte az apját. Beszterecéről jelentik: Budusan Oktáv dr. összeveszett apjával, mert az durván bánt feleségével. A vita hevében a fiatalember előrántotta revolverét és apjára lőtt. A golyó a szerencsétlen ember fejébe hatolt és néhány perc alatt megölte. Budusan Oktávot letartóztatták.

— Az irek örök harca. Dublinból jelentik: Az ir nemzetgyűlés tegnap bizonytalan időre elnapolta üléseit. A kormány a parlament szünete alatt megkísérli, hogy az egyes pártokkal a nyugalom helyreállításá érdekében tanácskozzék.

— Szép hadvezetés. Londonból jelentik: A legutolsó shanghai híradás szerint a déli csapatok visszavonulása egyre tart. A nankingi lakosság egy része Shanghaiba menekült. A csapatok között nagy fejtelenség uralkodik, mert nem tudják, hogy kinek a parancsnoksága alá tartoznak.

— Románia nem enged a magyar optások ügyében. Rómából jelentik: A Corriere della Sera cikket közöl, mely szerint Titulescu a Népszövetség szeptemberi ülésén, melyen a magyar optások ügyét tárgyalják, kategorikusan ki fogja jelenteni, hogy Románia hajlandó ebben a kérdésben felvilágosítást adni, de nem engedi, hogy döntés céljából tárgyalják. Ez Románia belügye, amelybe nem engedhet beleszólást. A lap szerint Románia elhatározta, hogy ezt az álláspontot minden áron megvédi és számol minden eshetőséggel.

— Ötmeletes palotát épít a Sváb Központi Bank. Megirtuk, hogy a Sváb Központi Bank a várostól megvásárolta azt a területet, amely az Erzsébet-utca és a Weisz-palota között fekszik. Eredetileg az volt a város terve, hogy ezen a helyen parkozás után felállítják a királyi szobrát, de mivel erre alkalmasabbnak mutatkozik a Lloyd-sor, ezt a tervet elejtették és átengedték a banknak a telket. A Sváb Központi Bank a telekhez a katonai kincstártól megvásárolta a szomszédos rendőrprefektúra kertjének egy részét. Az így jelentékenyen megnagyobbodott telekre most kezdik el építeni a Sváb Központi Bank székházát, amely öt emeletes lesz. A földmunkálatokat még ebben a hónapban impoztják meg. A palota, amely igen impozáns lesz, a jövő tavaszra elkészül.

— Halálos repülőszerelességek. Zürichből jelentik: A dübendorfi repülőtéren megtartott nemzetközi repülőverseny első napján több szerencsétlenség történt. Az akadályversenyekben résztvevő Boner svájci pilótahadnagy néhány perccel a leszállás előtt lezuhant és azonnal meghalt. Az alpesi turára való tréning közben egy holland Fokker-gép is szerencsétlenül járt. A gép a bellinzoni repülőtér fölé zuhant le és ronccsá zúzódott. A két pilótának esodás véletlen folytán semmi baja nem történt.

— A Tungsram-cég sikkasztója a fogházban. Megirta a Déli Hírlap, hogy a Tungsram vállalat feljelentése a rendőrség Aradon letartóztatta Darvas-Rosenfeld Dávidot, a vállalat temesvári alkalmazottját. A feljelentés tizenegyszer lei eltulajdonításáról szólt, de Darvas-Rosenfeld kihallgatása alkalmával beismerte, hogy a céget közel százhatvanezer lei erejéig károsította meg. Aradról a temesvári ügyészségi fogházba került a sikkasztó, akinek vizsgálati fogságát a törvényszék Popescu-tanácsa tegnap délben megerősítette.

— Anyakönyvi hírek. Születtek: Nagy Árpád, Karaszek Lajos, Ondrej-kovics Ede. Meghaltak: Özövek Béla tíz hónapos, Schimpf Anna Katalin tizenhét napos és Gimpel István tizenhét éves korban.

„RALEIGH“

az aranyérmes angol motor-kerékpár Model 1927.

175 cm
250 „ tura- és sport typus
350 „ sok raktáron
500 „

Képviselő Erdély és Bánát részére

KATZKY Timișoara,
Strada Merczy No. 10.

Kedvező fizetési feltételek

!! Eredeti gyári árak !!

(732)

— **Lángokban áll Délfranciaország partvidéke.** Párisból jelentik: Délfranciaország partvidékén a Riviera és Korzika szigete között óriási erdőtüzek vannak, melyek már a közeli falvakba is átcsaptak, sőt néhány fürdőhely szállóit is elhamvasztották. Magáról Korzika szigetről is borzalmas tüzeket jelentenek. A tűz teljesen körülzártta Bonifazio és Porto Vechio városokat és az odavezető táviró vezetéküket is szétrombolta. A lakosság éjjel-nappal talpon van. A belügyminiszter és a hadügyminiszter tegnap a tűzvész ügyében tanácskoztak és megállapodtak abban, hogy a tűz elfojtására Délfranciaország valamennyi helyőrségét mozgósítják. A tüzet juhásztorok vigyázatlansága idézte elő.

— **A német-francia gazdasági tárgyalások befejeződtek.** Párisból jelentik: A Havas-ügynökség közli, hogy a német-francia gazdasági tárgyalások befejeződtek és abban az esetben, ha a német kormány az új szerződési szöveghez hozzájárul, akkor még a ma délelőtt Newyorkba induló Bokanovszky kereskedelmi miniszter utazása előtt fogják a megállapodást aláírni. Lapzártá előtt táviratozzák Párisból, hogy a francia-német gazdasági egyezményt délelőtt tíz órakor aláírták.

— **Halálozás.** Szalay István, ismert temesvári szücsmester, a Chudovszky és Szalay belvárosi cég tulajdonosa, tegnap hajnalban meghalt. Temetése ma délután öt órakor megy végbe az erzsébetvárosi Posta-utca 9. számú gyászházban.

— **Tűzoltás akadályokkal.** Az este a józsefvárosi Nap-utcából kisebb méretű tüzet jeleztek, amelyhez a tűzoltóság Biste Leó parancsnok vezetésével kivonult. Biste Leó tüzoltóval együtt egy motoros szerkocsit hajtotta a helyszínre. A Hunyadi-ut és Küttl-tér sarkán a hetven kilométeres sebességgel rohanó szerkocsi nekiszaladt egy rosszul megvilágított sinrakásnak, melyet kicserelés végett készítették oda. Czeplédi sófőre a gyomra tájékán súlyos belső sérüléseket szenvedett. Biste Leó és a tüzoltók kivágták a kocsiból és kisebb-nagyobb horzsolásokkal szabadultak. A szerkocsi első két kereke teljesen eltört. A tüzoltók a baleset után kivonultak a Nap-utca, ahol azonban akkorára a tüzet már eloltották.

— **Orvosi továbbképző tanfolyam.** Az ötödik orvosi továbbképző tanfolyam Nagyszebenben szeptember negyedikétől tizenegyedikéig tart. A kurzuson a tübingi egyetem legkiválóbb tanárai adnak elő. Az előadások a nagyszebeni német gimnázium aulájában lesznek. Résztvételi díj orvosok részére ezeröttszáz lei. Medikusok díjtalanul hallgathatják az előadásokat. Érdeklődőknek felvilágosítással szolgál Hoffmann Miklós dr. (Temesvár, Német ház).

— **Felrobbant municióraktár.** Galacból jelentik: Tegnap a tizenegyedik gyalogezred kaszárnyájában levő municióraktárban ismeretlen okból a löszszer nagyrésze felrobbant és felgyújtotta a laktanyát is. A robbanás a lakosság körében óriási pánikot keltett, a kár igen nagy. Ujabbán jelentik: Egy katona és egy főhadnagy megsebesült. A vizsgálat megállapította, hogy a robbanást bűnös kezek okozták. Este két lovas ember megtámadta az őrség többi tagjait, de a támadóknak sikerült elmenekülni.

Ha szép akar lenni,

használjon KULKA-féle lilium-tejkrémet, lilium-tejszappant, liliumpudert, 3 színben. Kapható kizárólag KULKA Emil városi gyógyszerárán, a „Fekete Sas-hoz”, I, Szentgyörgy-tér.

Impressziók a genfi tó partján

A hó elején a Pestalozzi egyetemen rendezésében nagyobb társaság indult Svájcba tanulmányútra. Temesvárról mintegy negyvenen vettek részt a kirándulásban. Az egyik résztvevő, Fedor Éva, küldi színes leírását azoknak az impresszióknak, melyeket benne a genfi tó keltett.

Az ablakom a genfi tóra nyílik. És az én alföldi porhoz, szürkeséghez és egyhangusághoz szokott szemem nem győző csodálkozni és meghatódni ezen a sok idegen szépségen.

Hűvös, kissé borus délelőtt van. Végtelen gyöngéd, finom világítás. Azt hiszem, ilyen lehetett az a gyöngyszínű fátyolos fény, melyről azt írja Mereskovszkij, hogy egy ilyen reggelen lopódzott a híres Mona Lisa-mosoly Leonardo da Vinci ecsetjéről a Gioconda arcképére. Lehet, hogy csak ennek a mondatnak az emléke teszi, de én úgy érzem, hogy a tavon is ilyen rejtélyes, halk mosoly lebeg. Sima és fényes a tükre. Kék, mint egy csodálatos tisztaságú keleti saphir. Csipkefinomságú, piciny hullámok játszadoznak rajta, alig észrevehető mozgással, — illedelmesen, mint egy jólnevelt fiatal nő száján a konvencionálisan barátságos szavak. Csak apró, hirtelen cikkázó villanások jelzik, hogy talán másként is tudna nézni ez a tó, hogyha kisütne a nap. Talán ragyogni tudna. Kitérné magát aranyló pompájában és a fénytől ittassan, kábultan hunyná le a szemét az, aki gyönyörködni akarna benne.

De bent, mélyen a tó közepe tá-

— **Csődöt kért maga ellen.** Milicín Velimir dettai szabómester a temesvári törvényszékhez kérvényt nyújtott be, amelyben kéri, hogy elene rendeljék el a csődöt.

— **A besszarábiai egyházak maguknak követelik az iskolákat.** Bukarestből jelentik: Tegnap délben minisztertanács volt, amely elsősorban a jasi vívezeték építésének pénzügyi feltételeivel foglalkozott kapcsolatban az ottani kiütéses tifuszjárvánnyal. Ezután a közoktatásügyi miniszter közölte, hogy bizottságot nevezett ki a besszarábiai elemi iskolák ügyének tanulmányozására, mert ezeket az iskolákat az egyházak maguknak követelik. Dimitriu közlekedésügyi miniszter bejelentette, hogy tegnap ült össze első ízben az államvasutak igazgatótanácsa, amelynek elnökévé Cotarescu, vezérigazgatóvá pedig Teodorescu, a petrosényi művek elnökeg igazgatóját választották meg. Duca belügyminiszter több felforgató iránzatú manifesztációról tett jelentést. A minisztertanács felhatalmazta a belügyminisztert, hogy minden egyes ilyen esetben saját belátása szerint intézkedjék. A kormány tagjai ma újabb minisztertanácsot tartanak.

* **Egy értékes női arany kar-kötő órát ingyen nyerhet minden este a Lunaparkban, ha az éjjel 12 órai sorshuzásnál belépő jegyének számát húzzák ki. A belépőjegy jól megőrzendő, mert az egyben sorsjegy is. Belépő díj 5 és 10 lei. Katonazene, jazzband, vendéglő, bar, elsőrangú műsor, 30 különféle attrakció.**

— **Megölték a disznók.** Martin János, ötven éves zombolyai disznópásztor, rendkívül tragikus körülmények között halt meg. Tegnap délelőtt a gondjaira bízott sertéseket őrizte, amikor két feldühödött kandisznó hirtelen megtámadta, feldöntötte és annyira össze-visszamartha, hogy a szerencsétlen ember néhány órai kínos vergődés után meghalt.

* **Jégszekerények, fagyaltgépek, email és alumíniumáru leszállítottáron kapható Scherter Ottónál, Temesvár, Belváros.**

ján, ott, ahol lecsimább a víz, ott sötétebb a színe, mély bugó türkizkék. És ha arra nézek, óh, de könnyen el tudom képzelni, hogy hogy válna ez a csodálatos szín még erősebbé, hogy jelennének meg rajta fehér, csipkés tajtéktarajok, hogy fellázadna, megvadulna a tó és milyen szenvedélykorbácsolta, hatalmas, zengő sikolyokká lennének a semmitmondóan udvarias szavak, dühöngő csapkodó hullámokká tornyosulnának a piciny, kedvesen fénylő, alig-alig moccanó habfodrok.

De most még egyre mosolyog a tó és mögötte mosolyogni látszanak a hatalmas, fehérszakállas hegyek, melyek úgy veszik körül ezt a kékszerű csodát, mint szigorú, dörmögő nagybácsik egy nagyon szép, nagyon szeretett, de általuk meg nem értett kis hugocskájukat. Az pedig mosolyog és ravaszul hizelegve cirogatja szigorú vén rokonait, szőke, ragyogó hullámos hajával.

És az öregek? Nyugodtan simulnak bele vén fejükkel puha fehér felhőnárnákba. Persze, ők még nem tudják azt, amit én. Tegnap este tüzijáték volt. És színes, csillogó szikrák ezrei zavarták föl a tavat éji álmából, piros, kék, zöld izzó virágos pergett le rá és én úgy hallottam, mintha a mélyből ujjongó, szerelmes ének fogadtat volna az idegen, ellenséges családból való vendéget: a tüzet...

De lehet, hogy ezt én csak álmodtam. Hisz ugyanis olyan itt minden, mint egy álom. Nem csoda hát, ha az ember önkéntelenül összeeszeréli a valóságú álmat az álomszerű valósággal...

— **Az Állatvédőegyesület folyó évi augusztus hó 24-én szerdán este 8 órakor az Arany ökör szálloda vendéglőjében (Belváros, Lonovics-utca) fontos választmányi gyűlést tart, melyre a tisztelt tagokat ez uton meghívja az Elnökség.**

— **Szökött fegyverek és csendőrök véres harcra.** Bukarestből jelentik: A Jasi mellett levő tomesii fegyházból három veszedelmes rab megszökött. A rabok és az üldözésükre sietett csendőrök között véres ésszeütközés keletkezett, melynek során egy csendőrt súlyosan megsebesítettek. A rablóknak sikerült a környékbéli erdőségeken eltűnni.

— **Gyújtogatás Szakálházán.** Szakálháza község határában tegnap a cséplési munkálatok közepette az egyik tanya közelében tűz ütött ki, amely a cséplőgépet, nagyobb mennyiségű gabonát és lóherét elhamvasztott. A kár tetemes. A csendőrség szigorú nyomozást indított, mert az a gyanu merült fel, hogy a tüzet bosszu sugalta gyújtogatás okozta.

* **Zsuzsi-étterem mai étlapja a következő: paradicsom leves, zöldbabfőzelék feltéttel, teifeles ramstek garnirozva és piskóta rólád borschandóval. Ára 50 lei, házonkívül is kapható. Naponta frissen csapolt sör. Tisztviselőbéd 32 lei.**

— **Győznek a bolsevikiek Kinában.** Pekingből érkezett távirat szerint a nankingi kormány majdnem valamennyi tagja Shanghaiba érkezett. Hírlik, hogy a kormány legtöbb tagja lemond. Nankingban nagy a pánik, mert attól félnek, hogy az északi és a déli csapatok vezetői között konfliktus kerül a sor. A déli csapatok kiírítik a Jang-Cse-Kiang folyó északi partvidékét, az északiak pedig nagy gyorsasággal előrehaladnak.

— **Megoldódott a görög kormányválság.** Athénből jelentik: Az új Zaimisz-kormány megalakult. Zaimisz a belügyi tárcát egyelőre magának tartotta meg. Az új kormány ma teszi le az esküt a köztársasági elnök kezébe. A parlament hétfőn ül össze.

JONAPOT KIVANOK, kedves olvasóm, mi az, mi van veled, miért van tele horzsolásokkal az arcod és miért sántítasz? Autóbaleset ért? Igen? A városban? Na, hallod, az mégis borzasztó, amit mondasz. Nem elég, hogy amugy is történik számos baleset, de mégse járja, hogy azokat mesterségesen idézik elő. A Mühle Vilmos-utcában felszedték a kocsiút kövezetét. Az utca két végén kőtorlaszokat emeltek annak jeléül, hogy az utcába nem lehet járművekkel behajtani. Ez így rendben is van. Nappal minden jármű vezetője látja ezeket a torlaszokat. Azonban este előírás szerint a torlaszok mellé lámpákat kellene állítani. Ezt pedig elmulasztották és így előidézték a mesterséges autóbaleseteket. Tegnap este a Mühle Vilmos-utcában három autó is ment neki a kőtorlaszoknak és valamennyi kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedett. Ezek között voltál te is, kedves olvasóm. Ki fogja a te gyógykezeltetésedet fizetni és ki fogja az autók javítási költségeit viselni?

— **Tifusz- és vörhenyjárvány Nagyváradon.** Nagyváradról jelentik: A városban tifusz- és vörhenyjárvány tört ki, melynek eddig negyven áldozata van. A betegeteket a járványkórházban ápolják. A hatóságok minden óvintézkedést megtettek a betegség továbbterjedésének megakadályozására.

— **A vonat elgázolt egy tehéncsordát.** Bakováról jelentik: A bakovai közlegetőt a Buziás-gátaljai vaspálya metszi és azért a jövő-menő vonatok rendszerint éles sipolással jelzik közlekedésüket, hogy a legelő állatokat távol lehessen tartani a pályától. Tegnap mégis megtörtént, hogy a Gátaljáról Buziásra tartó tehervonat elgázolt tizenegy tehenet, melyek éppen a pálya egyik oldaláról a másikra igyekeztek. A tehéncsordás azt állítja, hogy a mozdony nem sipolt és azért egész nyugodtan hajtotta a teheneket a pályán keresztül. A nyomozás megindult. Bakóva község elhatározta, hogy a vasutat kártérítésért perli.

— **A semmitőszék ma dönt a Juhosügyben.** Megírta a Déli Hírlap, hogy a Juhos-ügy valószínűleg egy más város törvényszéke elé kerül. A vádlottak közül többen ilyen irányú kérelmet adtak be, aminek következtében Temesvárról az ügy összes iratait, melyek tizenöt kilót nyomnak, a bukaresti semmitőszékhez terjesztették. A semmitőszék ma dönt, hogy a Juhos-ügyet melyik törvényszék tárgyalja.

— **Nagy munkáselbocsátások a zsilvölgyi bányáknál.** Petrozsényből jelentik: A zsilvölgyi szénbányáknál hétről-hétre egyre nagyobb a munkáslétszám leépítése, amin nem segített az sem, hogy redukálták a munkanapot. A múlt héten ötszáz munkást bocsátottak el és még újabb elbocsátások is várhatók.

— **Éhező anya elkeseredett tette.** Párisból jelentik: Az orosz konzulátuson egy fiatal orosz nő rálőtt a konzulátus vezetőjére, akit súlyosan megsebesített. A nő a rendőrségen történt kihallgatáson elmondta, hogy négy hónapos gyermekével a legnagyobb nyomorban él és azért elhatározta, hogy visszautazik Oroszországba, ahol hozzátartozói élnek. Ebben az ügyben kétszer járt a konzulátuson, ahol visszautasították és azt mondták, hogy Moszkvából még nem érkezett meg a beutazási engedélye. Mikor harmadszor is hiába járt a konzulátuson, elkeseredésében rálőtt a konzulra.

A Lloyd-soron

kétszobás irodahelyiség megfelelő mellékkeliségekkel, modern amerikai irodafelszereléssel, írógéppel, telefonnal, külön lelépés nélkül **azonnal átadó.**

Esetleg lakásnak is használható. Érdeklődni lehet Springernél a Lloyd-kávéházban naponta délután 2 és 4 óra között. (1132)

Színház

Homokay Pál vendégjátéka. A konzorciumos alapon működő temesvári társulat szereplését élénkíti Homokay Pál, a kitűnő fiatal prózaszínész vendégjátéka, aki több napon át fog játszani a nyári színházban. Bohózat egy párisi szállodában című és csak felnőtteknek való darabban lép fel Homokay és vele friss lendületű művészet kerül a színpadra. Első vendégjátéka ma, esütörtökön este lesz.

Legközelebb befejeződik a színház építése. A temesvári új színház építkezésének végbefejezése már nem a távol ködében uszó álomkép, hanem közeledő valóság, mert Marcu Duiliu, a színház tervezője a várostól sürgette annak a két márványtáblának a szövegét, amely az új színház bejáratát fogja díszíteni. Az egyik tábla az építkezés megkezdését, a másik pedig ennek befejezését örökíti meg. A város kulturosztalva foglalkozik a két márványtábla felírásának megfelelő szövegezésével, amelyet bemutatnak majd jóváhagyás céljából a polgármesternek.

Heti műsor:

Csütörtök este: Bohózat egy párisi szállodában. (Homokay vendégjátéka.)

Péntek este: Bohózat egy párisi szállodában. (Homokay vendégjátéka.)

Szombat este: Zebra. Operettujdon-ság.

Vasárnap délután 5 órakor: Akácfavirág.

Vasárnap este 9 órakor: Bohózat egy párisi szállodában. (Homokay vendégjátéka.)

Hétfő este: Báránycák. Operettbemutató.

Apróhirdetések

Egy szó ára 3 lei. Vastag betűvel 5 lei. Legkisebb apróhirdetés ára 30 lei.

Alláskeresőknél 25 százalék engedmény. Díj előre fizetendő.

Levelezés

Fiatal 22 éves leány vagyok, szórakozni szeretnék, ezért levelezni óhajtok olyan vigkedélyű fiatalemberrel, ki kissé elmulattatna. Leveleket a kiadóba „Egy kis tréfa” jellegre kérek. (2044)

Házasság

Nősüinek oly 18-25 éves intelligensebb nővel, kinek némi hozománya is van. „Meguntam a magányt” jellegre a kiadóba. (1138)

Férjhez adnám némi hozománnyal rendelkező hűgomat komoly kereskedőhöz, ki szintén kis vagyonnal rendelkezik. Leveleket „Boldog jövő” jellegre a kiadóba kérek. (2050)

Alkalmazás

Német gyermekeleányt keresek 3 és 4 éves gyermekeim mellé, ki a háztartási munkákban segít. Cimeket a kiadóba fénykép melléklettel „Szorgalmas” jellegre kérek. (2038)

Idősebb, egyedülálló ur vidéki háztartása vezetésére keres egy komoly hölgyet. Cimeket a kiadóba „Megbízható” jellegre kérek. (2041)

Allást keres

Házvezetőnőnek házikisasszonynak, esetleg gyermekekhez ajánlkozom. Cimeket „Urileány” jellegre a kiadóba kérek. (1127)

Házmesteri allást keres fiatal házaspár egy gyermekkel. Az asszony a háztartási munkákban is segít. Molnár Ágnes, Delta, házszám 383. (133)

Lakás

Modern családi házat 5-6 szobával, kerttel, a villamos megálló közelében, megvételre keresek. Cimeket „Családi ház” jellegre a kiadóba kérek. (2050)

Nagyobb lakást lehetőleg kerttel, öszre bérbe keresek. Cimeket a bér megjelölésével „Modern” jellegre kérek a kiadóba. (2051)

Lakás 2 szoba, konyha, kert stb. a Lunaparki villamos megállónál új házban azonnal kiadó. Cim Nagy Gyula IV., Kossuth-utca 1. (1134)

Családi ház október elsejére kiadó. Közlebbit: Józsefváros, Eötvös-u. 22. (1138)

Adás-vétel

Benz-autó 18-45 HP. 6 ülésel kitűnő karban előnyösen eladó. Friedrich Testvérek gépgyárában Timisoara. (1067)

Eladó kétszobás 1926-ban épült családház és egy aig használt nagy, karikahajós Singer varrógép. Kiss Ernő-u. 4. Rónác. (1109)

Zongora, hosszú, jókarban, különösen kezdők részére megfelelő, olcsón eladó. Cim: Gyárvaros, Uri-u. 3. (1133)

Cselló, fuvola és egy fegyvertábla asztallal eladó, ugyanott egy szoba-konyhas lakás kiadó. Gasztonyiné, Freidorfi-ut 14/3 szám. (1136)

Különféle

Elektromosan hegesztünk motorfejeket, tengelyeket és géprészeket teljes garanciával Friedrich Testvérek hegesztő-telepe, Timisoara. (908)

Burbay Sándor piros- és bicikli igazolványa elveszett. Megtaláló a „Déli Hírnap” kiadóhivatalában adja le. (1137)

Pósa János 49.194 számú piros igazolványa elveszett. Megtaláló a belvárosi rendőrségen adja le. (1139)

Házhelyek

építőanyaggal

heti 2-300 lei

Kardos-telepen

részletre!!

Házhelyek

hosszu részletre közvetlen a **Petőfi csárda** mellett feltűnően olcsó árban kaphatók a helyszíni irodában. (688) Ugyanott téglák is kaphatók.

A

NYUGAT

augusztus 16-i száma nagy érdekessége: **A Barta Lajos**: Magyar könyvgymartok című esszéje mellett, mely az utódlamokbeli magyarság vajudó irodalmi önállósodásának jelenségeit különös erővel szemlélteti, **Kassák Lajos**-tól önéletrajza utolsó fejezetén kívül **Füst Milán**-ról közöl sok kimondatlant először kimondó kritikai tanulmányt; érdekes ismertetést Alexander Block orosz költő iró-erkölcsi követelményeiről **Sinkó Ervintől**, novellákat **Krudy Gyulától**, **Sinkó Ervintől**, **Kepes Évától**, verseket **Gellé-Ószkártól**, **Bányai Kornéltól**, **Szenes Erzsitől** és **Fenyő Lászlótól**, továbbá néhány könyvismertetést és film-figyelőt.

Egyes szám ára 50 lei.
A Nyugat előfizetési ára negyedévre 250 lei.

Főbizomános:

„**PALLAS**”
könyv- és lapterjesztő vállalat
CLUJ.
Strada I. Ratiu A.

Kapható minden könyvkereskedésben (1124)

LIPCSEI mintavásár a világ legnagyobb árumintavására

10.000 kiállító 21 országból, 155.000 vásárló
44 országból

1927 őszén

augusztus 28-tól szeptember 3-ig

Közelebbi felvilágosítással az utazási kedvezményekről, díjmentes német vizum megszerzéséről, lakás szerzéséről, stb. nyújt

Angerbauer Jenő

a lipcsei árumintavásár tb. képviselője

TIMISOARA, I., Strada General Praporgescu 3. I. emelet

és a lipcsei mintavásár rendezősége, LEIPZIG.

GRAND HOTEL PARK NAGYSZÁLLODA

BUDAPEST VIII., Baross-tér 10.

Telefon: J. 330-82, 331-83.

Budapest legnagyobb és legkényelmesebb szállodáinak egyike 200 szobával a Keleti-pályaudvar érkezési oldalával szemben. Központi gőzfűtés, állandó meleg és hideg vízszolgáltatás. Szobák 3 pengőtől feljebb. Kitűnő konyha. Fajborok. Családi kávéház elsőrangú cigányzenével. nyári terasszal. Különtermek.

Berlini villamosóragyár

képviselőt elvállaltam és így módomban áll bármilyen fajta és legnagyobb pontossággal járó villamosórákat, esetleg teljes órákőzpontot felállítani és üzembe hozni.

Erdeklődőknek készséggel áll rendelkezésre

Földessy Kálmán csillagászati órás

Temesvár-Erzsébetváros Dózsa-u. 43. Tel. 5-47.

Nagy álvány

áru és irattár céljaira igen alkalmas,
olcsón eladó.

TELEFON 3-71.

Ugyanott 1 nagy pult és 1 nagy létra is eladó.

A THIERRY Leányotthonban

felvétetnek a középiskolát látogató növendékek valamint a továbbképző tanfolyamot látogató hölgyek és egyedülálló hivatalnoknok teljes pensióba

Elsőrangú továbbképző és háztartási iskola
ujjonnan berendezve külföldi systema szerint.

A város fejlődő villanegyedében kitűnő szabadfekvésű villában

Szerződtetett erők: Süveges Aranka operaénekesnő, zene és énektanfolyam
Wittenberger Ida iparművész, kézimunka, rajz, szőnyegipar stb. tanfolyam
Miss Martens francia és angol nyelv tanfolyam

Erdeklődőknek felvilágosítást nyújt: Petku Valér iskolaigazgató III., Strada Corbului (Vörösmarty-utca) iskolaépület.
Hivatalos nyelv magyar, német, román.